

FRI BRANCHETOPMØDE 2024

STATE OF THE NATION 2024|BYGGERI – TEMPERATUREN I BYGGERIET OG
CYBERSECURITY I BRANCHEN

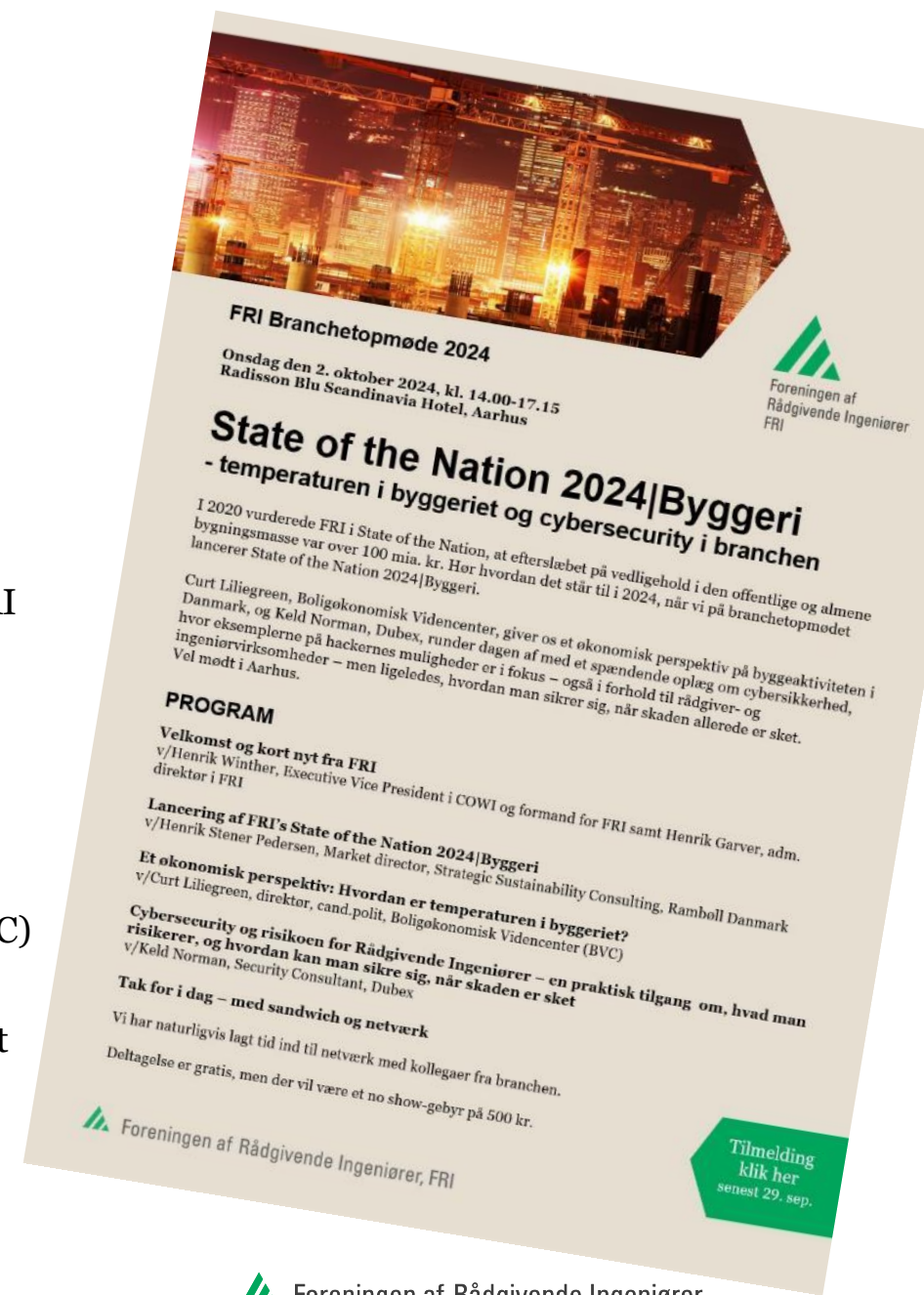
2. oktober 2024 Radisson Blu Scandinavia Hotel, Aarhus

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

DAGENS PROGRAM

- Kl. 14.00 Velkommen
v/Henrik Winther, COWI og formand for FRI
- Kort nyt fra FRI: Branchestatus og aktuelle dagsordener
v/Henrik Winther, formand for FRI og Henrik Garver, adm. direktør, FRI
- Kl. 14.25 Lancering af FRI's State of the Nation 2024|Byggeri
v/Henrik Stener Pedersen, Market director, Strategic Sustainability Consulting, Rambøll Danmark
- Kl. 15.10 Pause
- Kl. 15.40 Et økonomisk perspektiv: Hvordan er temperaturen i byggeriet?
v/Curt Liliegreen, direktør, cand.polit, Boligøkonomisk Videncenter (BVC)
- Kl. 16.30 Cybersecurity og risikoen for rådgivende ingeniører – en praktisk tilgang om, hvad man risikerer, og hvordan man kan sikre sig, når skaden er sket
v/Keld Norman, Security Consultant, Dubex
- Kl. 17.10 Tak for i dag, afrunding og feedback

FRI Branchetopmøde 2024
Onsdag den 2. oktober 2024, kl. 14.00-17.15
Radisson Blu Scandinavia Hotel, Aarhus

Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI

State of the Nation 2024|Byggeri

- temperaturen i byggeriet og cybersecurity i branchen

I 2020 vurderede FRI i State of the Nation, at efterslæbet på vedligehold i den offentlige og almene bygningsmasse var over 100 mia. kr. Hør hvordan det står til i 2024, når vi på branchetopmødet lancerer State of the Nation 2024|Byggeri.

Curt Liliegreen, Boligøkonomisk Videncenter, giver os et økonomisk perspektiv på byggeaktiviteten i Danmark, og Keld Norman, Dubex, runder dagen af med et spændende oplæg om cybersikkerhed, hvor eksemplerne på hackernes muligheder er i fokus – også i forhold til rådgiver- og ingeniørvirksomheder – men ligeledes, hvordan man sikrer sig, når skaden allerede er sket. Vel mødt i Aarhus.

PROGRAM

Velkomst og kort nyt fra FRI
v/Henrik Winther, Executive Vice President i COWI og formand for FRI samt Henrik Garver, adm. direktør i FRI

Lancering af FRI's State of the Nation 2024|Byggeri
v/Henrik Stener Pedersen, Market director, Strategic Sustainability Consulting, Rambøll Danmark

Et økonomisk perspektiv: Hvordan er temperaturen i byggeriet?
v/Curt Liliegreen, direktør, cand.polit, Boligøkonomisk Videncenter (BVC)

Cybersecurity og risikoen for Rådgivende Ingeniører – en praktisk tilgang om, hvad man risikerer, og hvordan man kan sikre sig, når skaden er sket
v/Keld Norman, Security Consultant, Dubex

Tak for i dag – med sandwich og netværk
Vi har naturligvis lagt tid ind til netværk med kollegaer fra branchen. Deltagelse er gratis, men der vil være et no show-gebyr på 500 kr.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI

Tilmelding klik her senest 29. sep.

”

Kort nyt fra FRI: Branchestatus og aktuelle dagsordener

v/Henrik Winther, COWI og Formand for FRI
samt Henrik Garver, adm. direktør, FRI

Hvilken retning satte vi for 2024?

2024: Profilerede indsatser

Udadtil

- Kodeks om transaktionsomkostninger med Danske Arkitektvirksomheder
- Årets unge FRI Rådgiver 2024
- FRI's diversite
- State of the Nation
 - Energi (marts)
 - Byggeri (april)
 - Transport (maj)
 - Miljø, vand og energi (juni)
- Folkemødet 2024
- Styrket indsats
 - Ekstern Nyhedsindsats
 - FRIxByens Nærvær

17 FRI CEO SOUNDING BOARD

I FRI's maskinrum

- Task force for arbejdskraft og uddannelse
- Brancheundersøgelsen 2023
- Rinord 2024 Danmark/Færøerne

2024: Udvalgte politiske fokus

- Klimakrav i Bygningsreglementet
- Uddannelsesreform – implementering
- BR og certificering
 - FRI's bud på en model
 - Påvirke og forbedre (og anerkende at det er en lang proces)
- Vandsektorlov – et nyt bud tænkt fra bunden?
- ABR – den fremtidige forankring samt begrænsning af transaktionsomkostninger
- Samfundets indretning: klimaforandringer, klimatilpasning, samfundssikkerhed og State of the Nation
- Byggeriets Handletank for Bæredygtighed – fælles reference – fokus for FRI
- AI og digitalisering (er der en FRI politisk dagsorden?)
- Afdække industri/procesrådgiversegmentet (er der behov vi ikke kender?)

18 FRI CEO SOUNDING BOARD

2024: Keep up the good work

- FRI's organisering omkring formandskab, bestyrelse, udvalg og taskforces
- FRI's netværk
 - CEO Sounding Boards
 - HR
 - Presse
 - Internationale markedsdirektører
 - Brand
 - Statistik
 - Bæredygtighed
 - Young Professionals
 - Arbejdsmiljørådgivere
 - Projektledere (netværk for de der har deltaget i FRI's projektlederuddannelse)
- Dialogen med kunder omkring udbud m.v.
- Dialogen med politikere og embedsværk om FRI's dagsordner
- Uddannelsesforløb: for unge ingeniører hhv. projektledere målrettet FRI-virksomheder
- Aktiv i Engineer the Future, FIDIC og EFCA

19 FRI CEO SOUNDING BOARD

Foreningen af Rådgivende Ingeniører

STRATEGI FOR MEDLEMSVIRKSOMHEDER

FORENINGENS STRATEGI FOR PERIODEN 2021-2024

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

Uddannelsesreformen og FRI

Forskning Artikler Debat Job & Navne Podcast Q

Ingeniører: Halvering af kandidatuddannelse dyrt for danske virksomheder

Der er i fremtiden brug for mere og bedre uddannelse til virksomhedernes medarbejdere, ikke kortere og billigere. Hvis vi vil de koste virksomheder dyrt, hvis kandidaternes halveres, ligesom vi vil miste international anerkendelse af uddannelsen, er bestyrelsen i Foreningen af Rådgivende Ingeniører.

Regeringens forslag til en ny uddannelse vil blive dyrt for danske virksomheder, siger...

NOTAT

Anbefalinger til FRI's indsatser inden for arbejdskraft og uddannelse

Til: Bestyrelsen

Fra: FRI's Taskforce for Arbejdskraft og uddannelse

Taskforcens formål og anbefalinger

Formål

FRI's Taskforce for Arbejdskraft og uddannelse er nedsat ifm. uddannelsesreformen 2024 og arbejder med afsæt i FRI's strategi FR1120 med henblik på at sikre branchens fortsatte vækst og udvikling. FRI-virksomhederne fremstår som en attraktiv branche, og at der er stor efterspørgsel på kandidater, der får adgang til den mængde naturvidenskabelige kandidater, der sikrer branchens fortsatte vækst og udvikling.

Den rådgivende ingeniørbranche – og andre brancher – er i 2024 udfordret af en markant konkurrence om arbejdskraft og teknisk uddannelse. Der er særligt udtalt ift. medarbejdere med en naturvidenskabelig baggrund. FRI's konjunkturundersøgelser, september 2024, viser, at de fleste FRI-virksomheder mangler arbejdskraft og teknisk uddannelse. IDA estimerer, at manglen på STEM-kandidater vil være på omkring 13.000, og estimeret underbygges af faldende ungdomsindtrædte på de tekniske universiteter og pensionering af store årgange af tekniske ingeniører.

Anbefalinger til FRI-indsatser

Taskforce for Arbejdskraft og uddannelse anbefaler FRI's bestyrelse at prioritere rækkefølge, skal fokusere på følgende områder inden for arbejdskraft og uddannelse:

1. Erhvervs-kandidatordningen
2. Internationale studerende
3. International arbejdskraft og engelsk sprog
4. Frafald fra STEM-uddannelserne
5. Unges studievalg

Anbefalingerne uddybes i afsnittet: "Taskforcens anbefalinger til uddannelse".

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI - Vesterbrogade 1E, 3. sal - 1620 København V - +45 20 20 20 20

19. august 2024
DOKNR-6-702
E-mail: fri@fri-net.dk
Side 1 af 17

INGEN
HALVER
ØGNINGEN

ÅBENT BREV

Uddannelses- og
Forskningsministeriet
Jura
Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København

10. sep
DOKNR
E-mail:
Side 1

Høringssvar til udkast til lovforslag om gennemførelse af elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark mv.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker for muligheden for at afgive høringssvar på udkastet til lovforslag om gennemførelse af elementer fra aftale om reform af universitetsuddannelserne i Danmark mv. Vi har følgende bemærkninger til forslaget:

Overordnede bemærkninger til lovforslaget

Vi er kritiske over for, at ministeriet har sendt et meget omfattende lovforslag i høring, som har en række indgribende konsekvenser, til trods for at forhandlingerne om kandidatreformen endnu ikke er tilendebragt. Vi er bekymrede for, at den nye fleksible erhvervs-kandidatuddannelse ikke vil være attraktiv for hverken de studerende, erhvervslivet eller universiteterne. Der er en betydelig mangel på ingeniører i Danmark, og vi frygter, at de foreslåede ændringer ikke vil afhjælpe denne situation. I øjeblikket mangler ca. 90 procent af de rådgivende ingeniørvirksomheder ingeniører, og i 2030 vil der mangle 13.000 naturvidenskabelige kandidater i Danmark. For at erhvervs-kandidatordningen skal blive en succes, er det nødvendigt at se på, hvor godt et tilbud erhvervs-kandidaterne er for de primære aktører: de studerende, virksomhederne og universiteterne.

Vi er også bekymrede for sektordimensionering, da det ser ud til at reducere antallet af studiepladser på de tekniske universiteter, i en tid hvor erhvervslivet mangler kandidater med teknisk og naturvidenskabelig baggrund.

State of the Nation 2024

- *Lanceret (marts, maj, juni og oktober)*
- *Politisk adgang + synlighed*

Berlingske SAMFUND OPINION BUSINESS KULTUR

Danmarks elnet er under stærkt pres – kan medføre »ekstremt høje priser«

De ... et trecifret milliardbeløb at sikre tilstrækkeligt med strøm og varme til danskerne

Licitationen

Nyheder Projektagenten Køb & Salg Job

ING / MOBILITYTECH

Nye tal: Milliard-efterslæb på kommunale veje stiger

Veje | 14. maj kl. 09:22

Bygge- & Anlægsavisen

Materialer og løsninger BYGGEPÅLSEN Anlæg Til Håndværkeren Partnere KONTAKT OS Jobportal

Henrik Garver, adm. dir. i Foreningen af Rådgivende Ingeniører

FRI opfordrer til at hæve anlægsloftet på vejvedligehold

Anlæg | Veje og Infrastruktur 2024-05-08

IT-tilgængelighed

Helt exceptionelt: Rådgiverne har aldrig haft det bedre

Nye tal viser milliardstor fremgang og den højeste overskudsgrad i 40 år for de rådgivende ingeniører

Europæisk Blue Deal – vand kan blive en styrkeposition for Europa

EU | 14. maj kl. 05:30

De kommunale veje og broer er så dårlige, at man har politisk ser på, hvor forsigtigt på dem, siger er, der foreslår at man

Licitationen

Nyheder Projektagenten Køb & Salg Job

BØRSEN SENESTE NYT KURSER VIRKSOMHEDER

TV2-afsløringer: Ingeniørboss bekymret over kvaliteten af miljørådgivere

"Bekymrende" og "ubegavet" - Hård kritik af nye tal

DAGENS BYGGERI

Torsdag 29. august 2024

ndets mest søgte, er der ikke skruet ik fra landets ingeniørforeninger

(J) Klimaløsningerne må ses – men vi skal vælge nu

Jenne uge offentliggjorde Klimarådet sin seneste analyse med anbefaling om, at regeringen og Folketinget reviderer klimaloven, så det danske klimamål for 2050 skærpes.

Pressemeddelelse: Nyt kodeks skal sikre fair udbud og styrke s...

staren "Den sorte svane" sætter kritisk lys på rådgiver, der hemført til stor skade for miljøet

KOMMENTAR
Velkommen til nye ministerier – håber, de er tænkt langsigtet

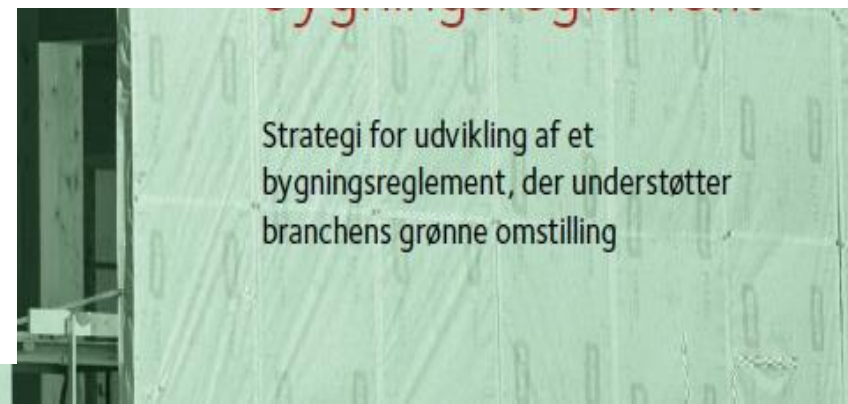
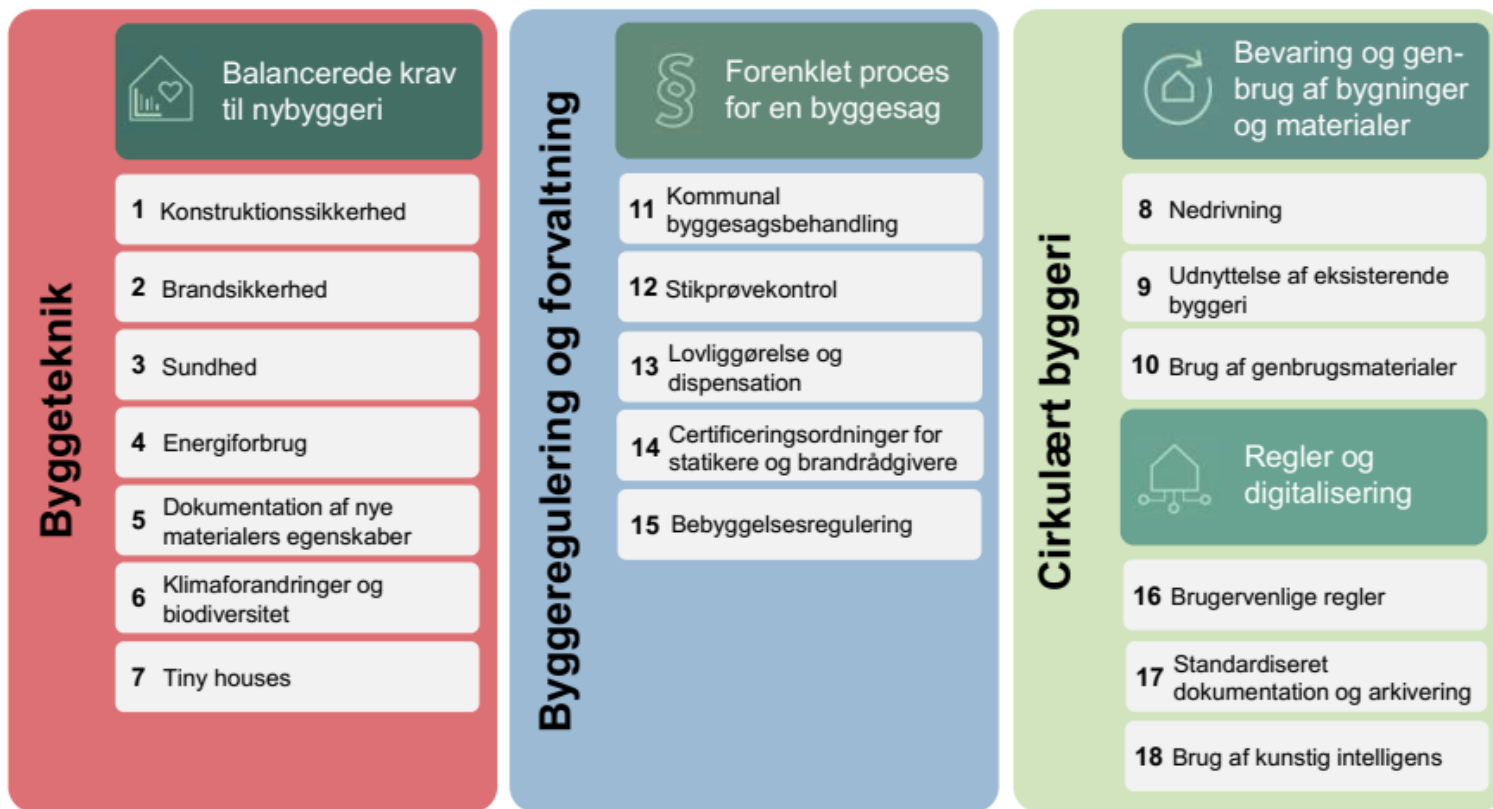
Udvalgte aktuelle ... for de betyder noget

Nyt, helhedsorienteret bygningsreglement

- Konsekvens af strammere CO2-krav skal der foretages en gennemgribende revision af bygningsreglementet.
- Muligt kravsammenstød mellem sikkerhed, sundhed og klimakrav.
- BR står på skuldrene af tradition og erfaring.
- BR skal understøtte branchens grønne omstilling → byggeri med lavt klimaaftryk skal kunne opføres i stor skala.
- Øje for byrder og lempelser.
- Samarbejde på tværs.
- Udvikling og trinvis implementering af nye regler 2025-2028.

Organisering

Hvordan er branchens situation? Hvad med fremtiden? *Branchedata og Konjunkturer* *Oktober 2024*

Projected sales of main products in 2013

Distribution marketing participation in the securities market.

Share of market activity

Passive market share

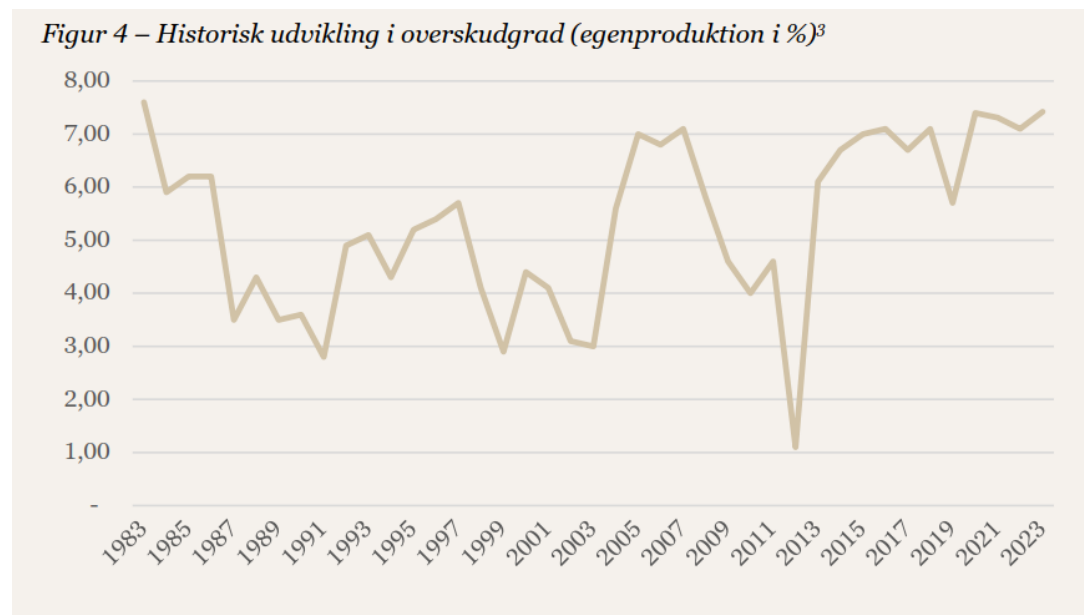
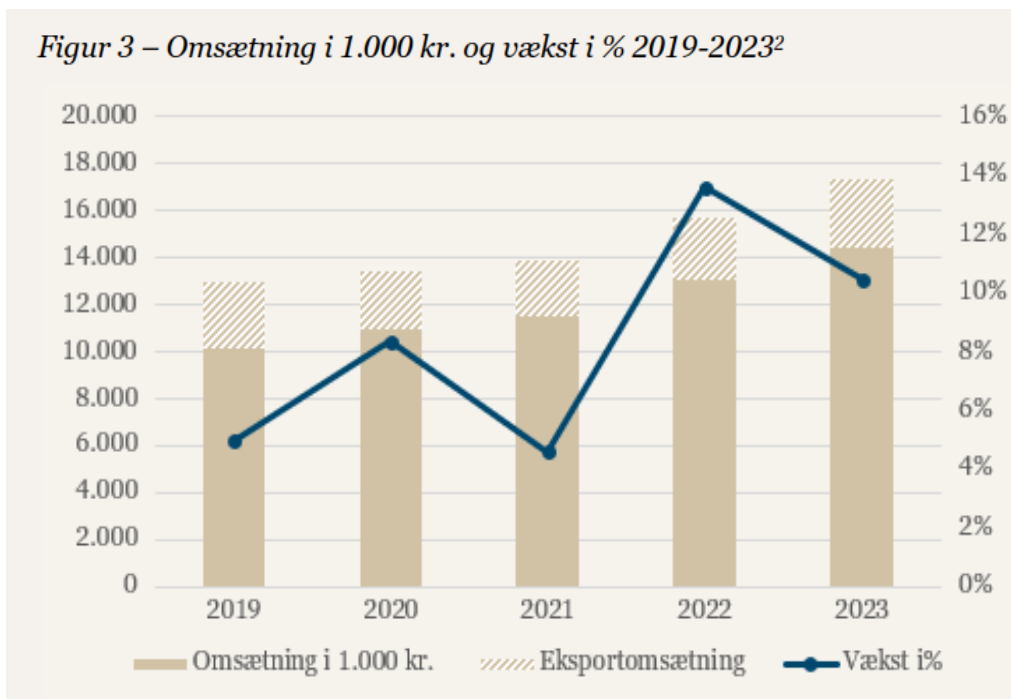

Distribution of the securities market key players

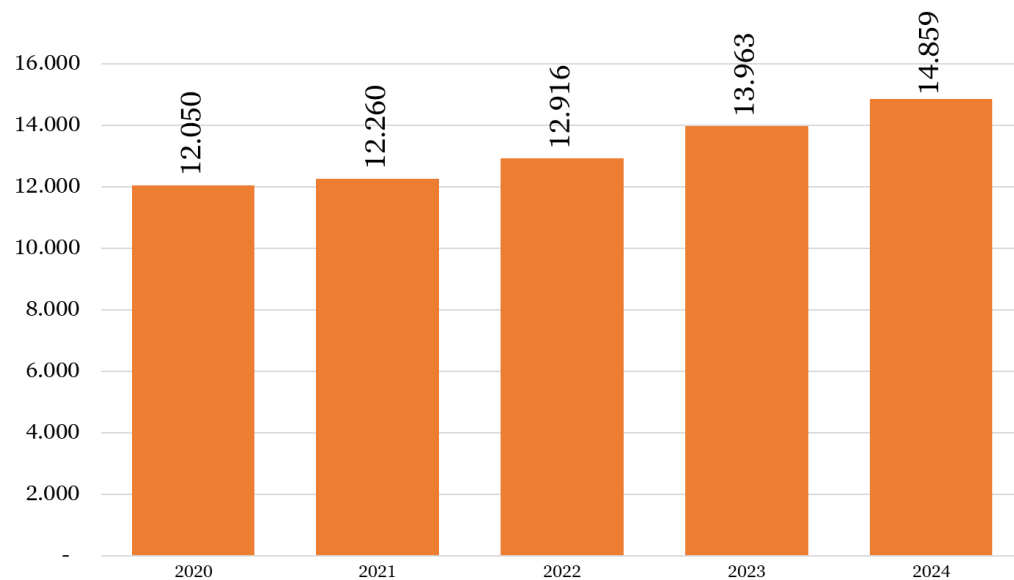

Hvordan er vores økonomiske fundament?

Omsætning 2023 og indtjening historisk

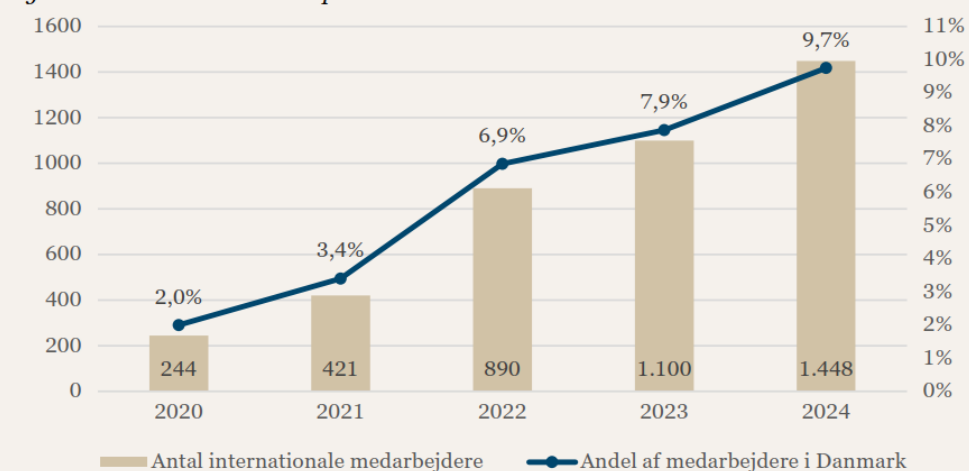
Medarbejderudvikling i FRI virksomhederne

Tabel 24: Medarbejderomsætning

Gruppe	Andel tiltrådte medarbejdere			Andel fratrådte medarbejdere		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1	24,1%	13,9%	16,0%	8,4%	7,0%	14,2%
2	19,5%	12,4%	19,0%	12,9%	9,6%	15,2%
3	27,7%	21,8%	21,1%	29,5%	21,1%	17,6%
4	29,0%	23,7%	25,6%	19,5%	15,2%	18,7%
5	18,7%	35,4%	16,9%	15,3%	21,2%	11,6%
Hovedtotal	21,9%	29,0%	18,7%	16,4%	18,5%	13,4%
FRI 0-rapport	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Figur 11 – Internationale eksperter ansat i FRI-virksomheder 2020-2024

Hvilke udfordringer ser vi nu?

Global risks ranked by severity over the short and long term

Global Risks Report 2024

Top 10 risks

"Please estimate the likely impact (severity) of the following risks over a 2-year and 10-year period."

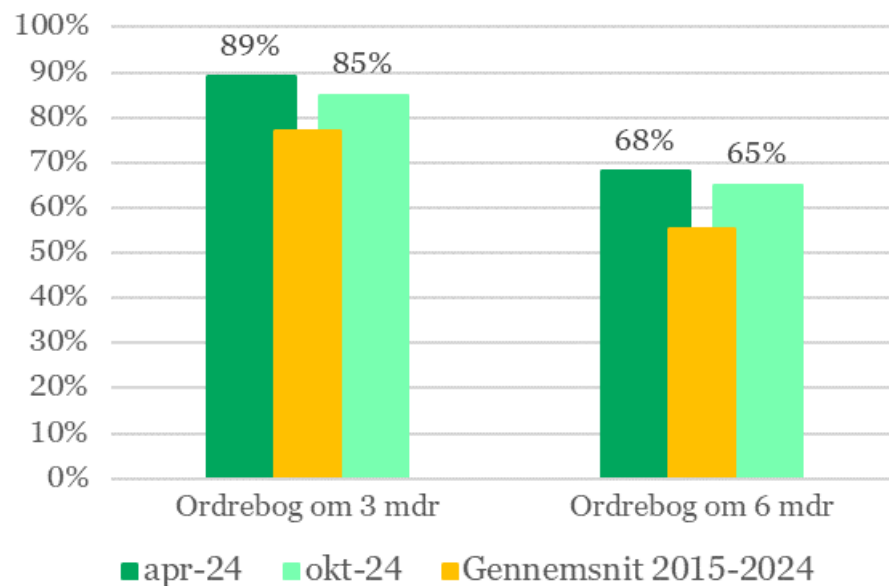
Source: World Economic Forum Global Risks Perception Survey 2023-2024.

- Hvad viser de aktuelle konjunkturdata fra FRI?

Hvilke udfordringer ser vi nu?

FRI konjunkturdata – oktober 2024

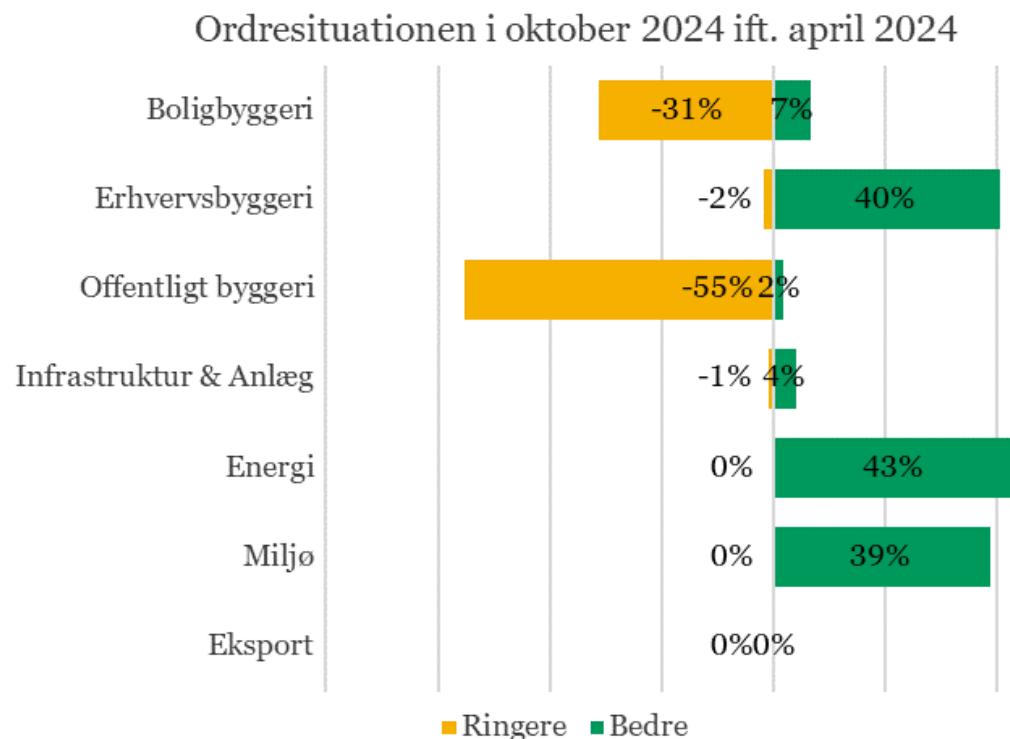
Andel beskæftigede, der er opgaver til om hhv. 3 og 6 mdr. i oktober 2024 sammenholdt med april 2024 og gennemsnittet 2015-2024

*Foreløbigt resultat af konjunkturmåling oktober 2024.
84% af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder er repræsenteret

- 91 virksomheder
- 84 procent af de ansatte
- 11.718 arbejdspladser er omfattet
- Branchen fastholder en historisk stærk ordrebog!

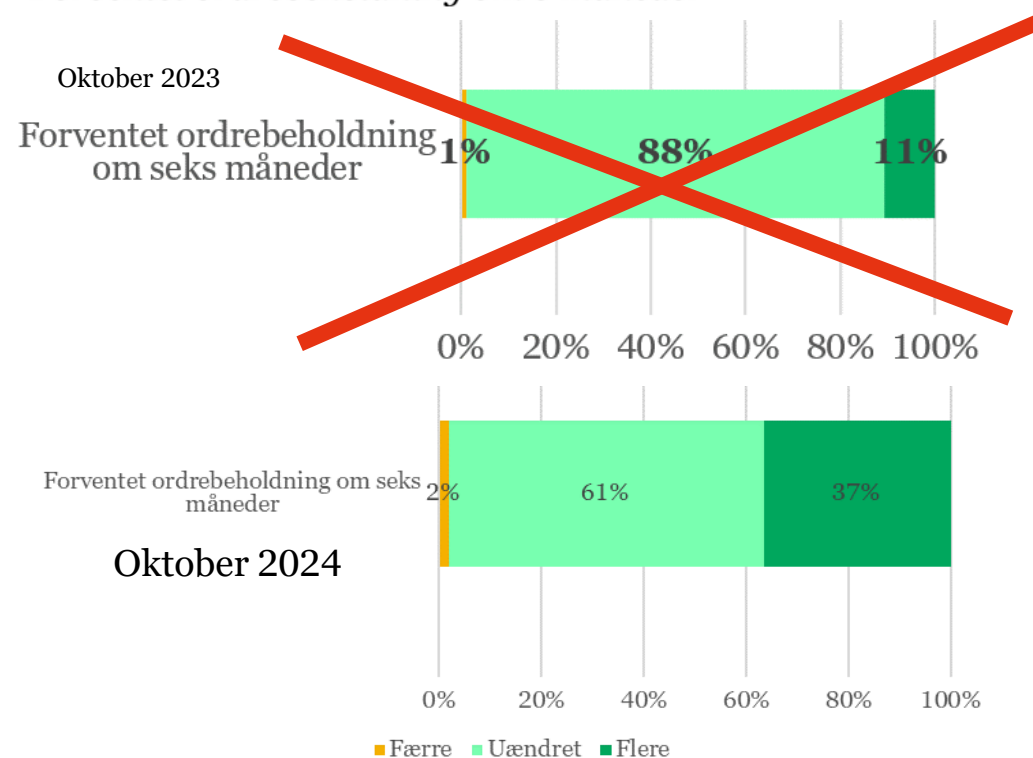
...forventningen er mod ny vækst i 2025 men med tilpasning i virksomhederne

*Foreløbigt resultat af konjunkturmåling oktober 2024.

84% af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder er repræsenteret.

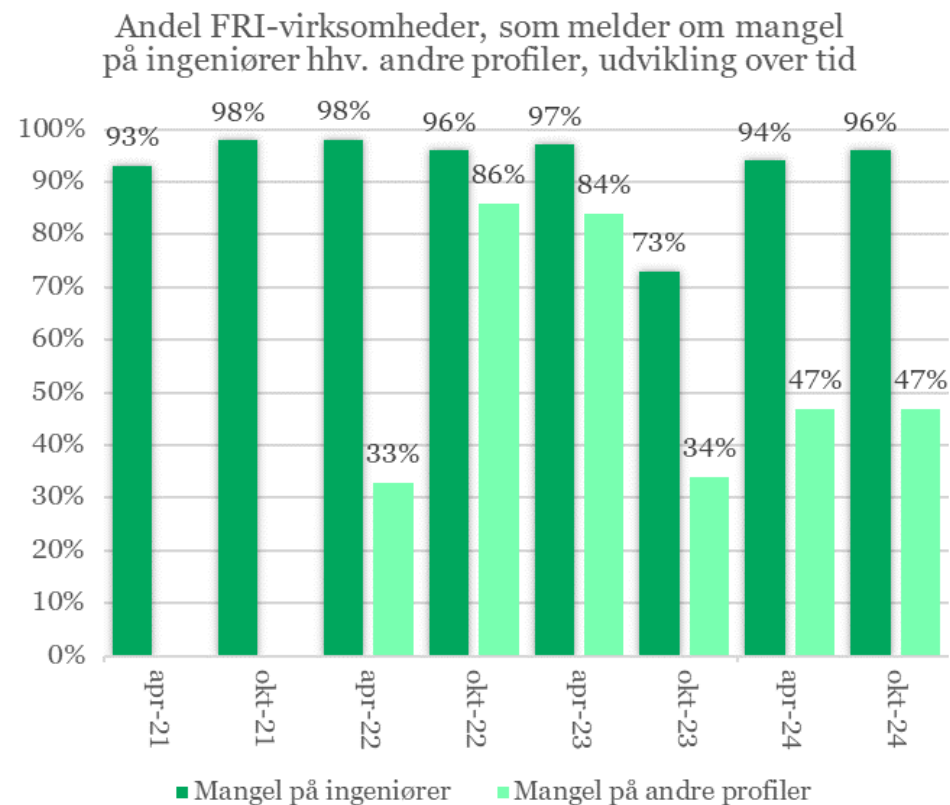
Figur 4
Forventet ordrebeholdning om 6 måneder

*Foreløbigt resultat af konjunkturmåling oktober 2024.
84% af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder er repræsenteret

Mangel på arbejdskraft er fortsat den største udfordring

- Konstruktion (særligt statik)
- Brand
- Bæredygtighed
- Energi (stærkstrøm mv)
- HVAC
- VVS
- Spildevand- og vand
- Certificerede
- Erfaring (+5 år +10 år)

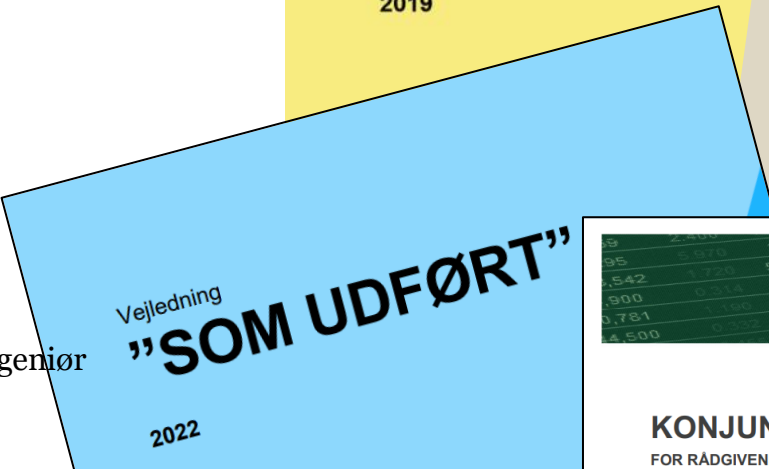
Husk vores to kåringer i 2025

- Årets unge FRI Rådgiver 2025
- FRI's diversitetspris 2025
- Deadline for ansøgninger er den 28. november kl. 13.00

Service

- Ydelsesbeskrivelser
 - Bygherrerådgivning
 - Anlæg
 - Byggeri og Landskab
 - ...
- Kurser
 - Fra ingeniør til rådgivende ingeniør
 - FRI Projektleder
 - ...
- Kontrakter og aftaler -> ABR
- Dialog med kunder
- A115
- Brancheundersøgelse
- Lønstatistik
- Strategiske guides
- Frinet.dk
- Viden og data om branchen
- HR Factsheet
- Forsikringstilbud
- **Netværk**
- ...

Invitation til FRI's Projektlederkursus for SM

Målgruppe
Kursusforløbet består af 4 moduler, som afholdes over 3 til kommende – og nye projektledere fra FRI's SMV-virksomheder.

Formål
Som projektleder får man en ny ledelsesmæssig rolle, på kollegaer, eksterne samarbejdspartnere og ikke mindst på større ansvar – men også behov for at kunne motivere og løse konflikter, som uvægerligt opstår.

Hensigten er at give deltagerne et konkret kompetencetilbud til en række relevante overvejelser, der på sigt gerne skal

FRI's sekretariat

Henrik Garver
Adm. direktør

Ulla Sassarsson
Vicedirektør, advokat

Ulrik Ryssel Albertsen
Erhvervspolitisk chef

Inge Ebbensgaard
Byggeri og byggepolitik

Majbritt Juul
Infrastruktur og bæredygtighed

Frederikke Vorborg
Energipolitik og analyser

Mikkeline Bernbom
Junior konsulent

Morten Vendt
Kommunikationskonsulent

Tine Lautrup Christensen
Web og kommunikation

Ulla Michael
Sekretær

Gitte Hartmeyer
Sekretær

Noah Mørch Rysager
Journalistpraktikant

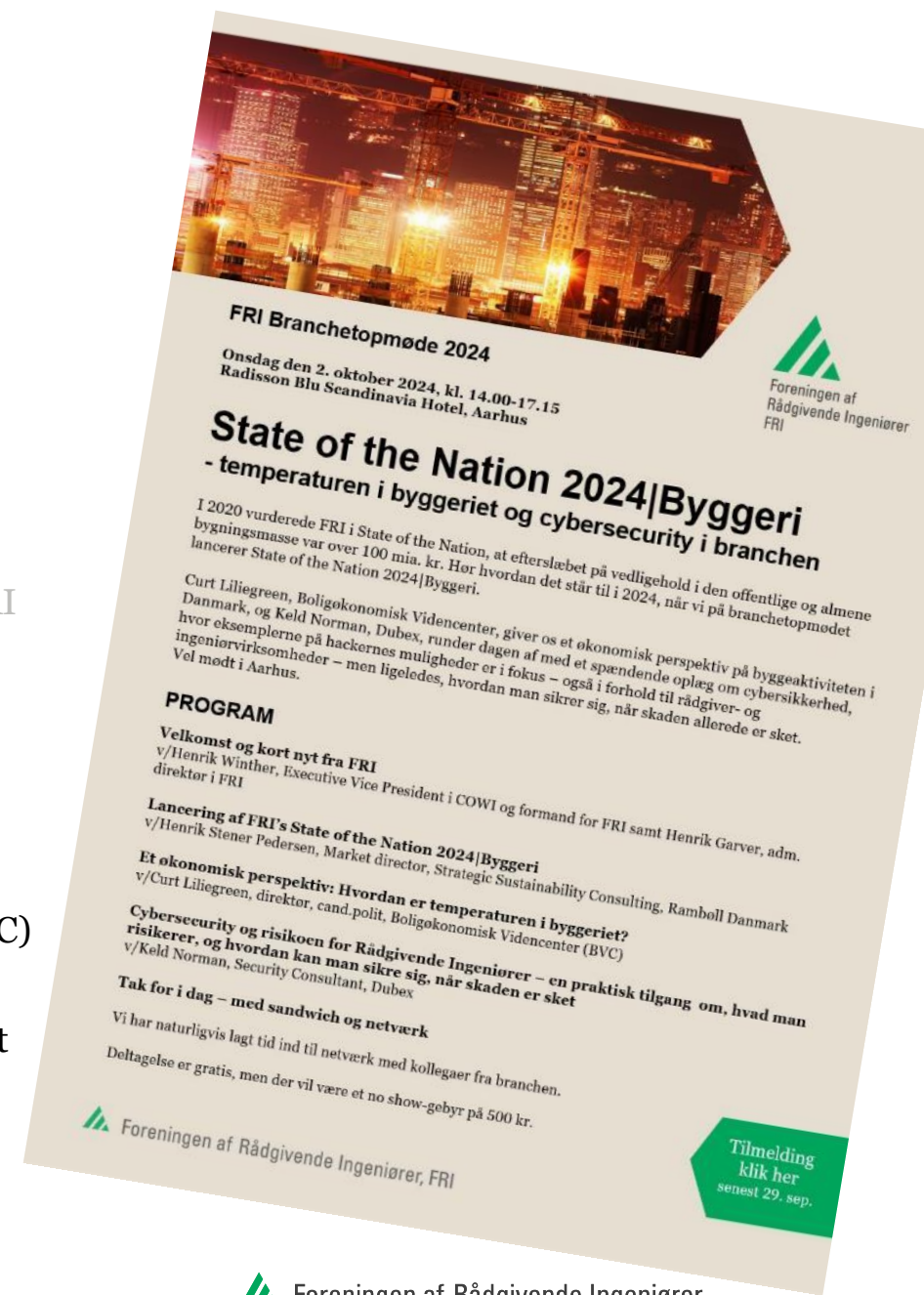
Emma Laub Conradsen
Studertermedhjælper

Viktor Lykke Mouritsen
Studertermedhjælper

DAGENS PROGRAM

- Kl. 14.00 Velkommen
v/Henrik Winther, COWI og formand for FRI
- Kort nyt fra FRI: Branchestatus og aktuelle dagsordener
v/Henrik Winther, formand for FRI og Henrik Garver, adm. direktør, FRI
- Kl. 14.25 Lancering af FRI's State of the Nation 2024|Byggeri
v/Henrik Stener Pedersen, Market director, Strategic Sustainability Consulting, Rambøll Danmark
- Kl. 15.10 Pause
- Kl. 15.40 Et økonomisk perspektiv: Hvordan er temperaturen i byggeriet?
v/Curt Liliegreen, direktør, cand.polit, Boligøkonomisk Videncenter (BVC)
- Kl. 16.30 Cybersecurity og risikoen for rådgivende ingeniører – en praktisk tilgang om, hvad man risikerer, og hvordan man kan sikre sig, når skaden er sket
v/Keld Norman, Security Consultant, Dubex
- Kl. 17.10 Tak for i dag, afrunding og feedback

Lancering af FRI State of the Nation 2024 | Byggeri

v/Henrik Stener Pedersen, Market Director, Strategic
Sustainability Consulting, Rambøll Danmark

Suppleret af Jakob Mariager, direktør for Byggeri i Artelia
og Leder af FRI's udvalg for Byggeri

PAUSE

VI MØDES IGEN KL. 15.40

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

DAGENS PROGRAM

- Kl. 14.00 Velkommen
v/Henrik Winther, COWI og formand for FRI
- Kort nyt fra FRI: Branchestatus og aktuelle dagsordener
v/Henrik Winther, formand for FRI og Henrik Garver, adm. direktør, FRI
- Kl. 14.25 Lancering af FRI's State of the Nation 2024|Byggeri
v/Henrik Stener Pedersen, Market director, Strategic Sustainability Consulting, Rambøll Danmark
- Kl. 15.10 Pause
- Kl. 15.40 Et økonomisk perspektiv: Hvordan er temperaturen i byggeriet?
v/Curt Liliegreen, direktør, cand.polit, Boligøkonomisk Videncenter (BVC)
- Kl. 16.30 Cybersecurity og risikoen for rådgivende ingeniører – en praktisk tilgang om, hvad man risikerer, og hvordan man kan sikre sig, når skaden er sket
v/Keld Norman, Security Consultant, Dubex
- Kl. 17.10 Tak for i dag, afrunding og feedback

Et økonomisk perspektiv: Hvordan er temperaturen i byggeriet?

v/Curt Liliegreen, direktør, cand.polit, Boligøkonomisk Videncenter (BVC)

Cybersecurity og risikoen for rådgivende ingeniører – en praktisk tilgang om, hvad man risikerer, og hvordan man kan sikre sig, når skaden er sket

v/Keld Norman, Security Consultant, Dubex

Evaluering

TAK FOR I DAG

Alle tilmeldte til FRI Young Professionals-arrangement går i samlet flok til Sharks Diner

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI